

Marculf Praefatio (lat)

IN DEI NOMEN^a INCIPIT PRAEFATIO^b LIBRI HUIUS^c

Domino sancto, meritis beatissimo et apostolico semper honore suscipiendo omnique praeconio laude^d caelebrando^e domino ac^f reverentissimo^g pape^h **Landerico**ⁱ Marculfus, ultimus ac^j vilissimus omnium monachorum.

Utinam, sanctae^k pater, iussionem^l vestram^l *tam efficaciter*^m *quam* spontaneaeⁿ obtemperare valuissem, quia iam supra^o vires meae possibilitatis^p conatus sum iniunctum a vobis subire negotium, cum fere septuaginta^q aut amplius annos expleam vivendi^r et nec iam^s tremula ad scribendum manus est apta, nec ad videndum mihi sufficiunt oculi^t caligantes^u, nec ad excogitandum^v sensus^w sufficit ebitudo^x quia iuxta dictum^y vobis^z cuiusdam prudentissimi viri: „*In pueris*² *crescit sensus, in iuvenibus viget, in senibus minuetur*^{aa}“. Propterea eliganter^{ab} facere non potui, ut volui. Feci tamen ordinatus^{ac} ut potui. Non^{ad} solum ea que iussistis^{ae} verum etiam^{af} multa alia. In hanc scedula^{ag} tam praeceptiones^{ah} regales quam cartas^{ai} pagenses^{aj} iuxta simplicitate^{ak} et rusticitatis^{al} meae natura^{am} intimare curavi. Scio enim multos fore^{an} et vos et alios^{ao} prudentissimos viros^{ap} et eloquentissimos^{aq} ac^{ar} rethores^{as} et^{at} ad dictandum peritos, qui ista, si legerint^{au} pro minima^{av} et^{aw} velud^{ax} deliramenta^{ay} eorum comparata^{az} sapientiae^{ba} reputabunt vel certe legere dedignabunt^{bb} Sed ego non pro talibus viris, sed ad exercenda^{bc} initia puerorum, ut potui, aperte et simpliciter scripsi; cuilibet^{bd} exinde aliqua^{be} exemplando faciat enim^{bf} Si vero displicet^{bg} nemo^{bh} cogit^{bi} invitum. Nec praeiudicat mea rusticitas eruditorum et rethorum flores^{bj} verborum^{bk} et eloquentiae^{bl} facundiae. Sunt praeterea nonnulla negotia hominum, tam in palatio quam in pago, quod scribere^{bm} non queunt, antequam invicem conferantur, et iuxta propositiones^{bn} vel responsiones aeloquia^{bo} eorum tunc scribantur^{bp} et gesta. Ego vero hanc, quod^{bq} apud maiores meos iuxta consuetudinem loci, quo degimus^{br} didici^{bs} vel ex sensu^{bt} proprio cogitavi, ut potui, coacervare^{bu} in unum curavi. Et capitula^{bv} praenotavi, ut facilius quod^{bw} voluerit a querenti^{bx} in antea^{by} scripto^{bz} reperiantur.

^aIN ... NOMEN] fehlt P₃, Lin

^bPRAEFATIO] PREFACIO P₃, Udd

^cLIBRI HUIUS] HUIUS LIBRI Lin

^dlaude] laudis Lin; [laude] Udd, der laude ursprünglich für Glosse hält

^ecaelebrando] celebrando P₃, Lin

^fdomino ac] domno hac P₃, Udd

^greverentissimo] reverendissimo Lin

^hpape] papa P₃, Udd; papae Lin

ⁱLanderico/Aeglidulfo] Landerico P₁₂, Lin, Udd, Zeu; Aeglidulfo P₃; Agiloffo (?) Fu[†]. Die Praefatio wurde als Formel verstanden und entsprechend als Muster für unterschiedliche Adressaten genutzt; ob es sich bei Landericus tatsächlich um den ursprünglichen Empfänger handelt, ist unklar

^jac] hac P₃, Udd

^ksanctae] sancte Lin

^liussionem ... vestram] iussioni vestrae Lin

^mefficaciter] efficititer P₃

ⁿspontaneae] spontaniae P₃, Udd; spontanee Lin

^osupra] super P₃

^pmeae possibilitatis] maeae possibilitatem P₃

^qseptuaginta] lxx P₃

^rvivendi] vivendo verbessert aus vivendi P₃

^siam] fehlt P₃

- ^tsufficiunt ... oculi] oculi sufficiunt P_{12} , *Lin*, *Udd*, *Ze*
^ucaligantes] coligantes P_{12} , *Udd*
^vexcogitandum] cogitandum P_{12} , *Lin*, *Ze*
^wsensus] *fehlt* P_{12} , *Lin*
^xebitudo] bebetudo mentis *Lin*
^ydictum] datum P_3
^zvobis] *fehlt* *Lin*
^{aa}minuetur] minuitur *Lin*
^{ab}elegant] eligant² P_{12} ; eleganter P_3 ; qui eleganter *Lin*
^{ac}ordinatus] ordinate *Lin*
^{ad}Non] nec *Lin*
^{ae}iussistis] iussisti P_3 ; iussisti *Lin*
^{af}etiam] et quam P_3
^{ag}hanc scedula] hac scedula *Lin*
^{ah}praeceptiones] preceptiones P_3 , *Udd*
^{ai}cartas] chartas *Lin*
^{aj}tam ... pagenses] tam cartas pagensis, quam preceptiones regales P_3
^{ak}simplicitate] simplicitatem P_3 , *Lin*
^{al}rusticitatis] rusticitate *emendiert* *Udd*
^{am}natura] nature P_3 , naturam *Lin*
^{an}multos fore] multas fovere P_3
^{ao}et ... alios] *fehlt* P_3
^{ap}viros] *über der Zeile ergänzt* P_{12}
^{aq}eloquentissimus] loquentissimus P_3 ; eloquentissimos *Lin*
^{ar}ac] hac P_3 , *Udd*; *fehlt* *Lin*
^{as}rethores] rectores P_3
^{at}et] *fehlt* P_3
^{au}legerint] legerent P_3
^{av}minima] re minima *Lin*
^{aw}et] *fehlt* P_3
^{ax}velud] velut *Lin*
^{ay}deliramenta] deleramenta P_3 , *Udd*
^{az}comparata] comparata P_3 , *Lin*
^{ba}sapientiae] sapiencie P_3 , *Udd*
^{bb}dedignabunt] dedignabuntur *Lin*
^{bc}exercenda] exercendam P_{12}
^{bd}cuilibet] cui libet *Udd*, *Ze*
^{be}aliqua] alia *Lin*
^{bf}enim] *fehlt* P_3 , *Lin*
^{bg}displicet] displicit P_3 , *Udd*
^{bh}nemo] neminem *Lin*
^{bi}cogit] agit P_3 ; cogo *Lin*
^{bj}flores] floribus *Lin*
^{bk}verborum] *verbessert aus* veborum P_{12} ; verberum P_3
^{bl}eloquentiae] [eloquentiae] *Udd*, *der eloquentiae ursprünglich für Glosse hält*
^{bm}quod scribere] que scribi *Lin*
^{bn}propositiones] praepositiones P_{12} ; propositiones *Lin*
^{bo}aeloquia] *verbessert aus* eloquia P_{12} ; eloquia P_3 , *Lin* *Ze*
^{bp}scribantur] scribuntur *Lin*
^{bq}hanc quod] haec quae *Lin*
^{br}quo degimus] *für* quod egimus P_{12} , *so auch* *Udd*, *Ze*; quo degimus P_3
^{bs}didici] dedici P_3
^{bt}sensu] censo P_{12}
^{bu}coacervare] quoacervare P_3 , *Udd*
^{bv}capitula] capitulis P_3 ; capitulum *Lin*
^{bw}quod] quae *Lin*
^{bx}a querenti] a querente P_3 , *Udd*; acquirenti *Lin*

by: in antea] inantea Udd, Lin
bz: scripto] scripta P₃, Udd

¹Orosius, *Historia adversus paganos*, prol.

²Isidor, *De Differentiis* II,84

Formulae Litterae Chartae

